

archeologiczne zeszyty autostradowe

INSTYTUTU ARCHEOLOGII I ETNOLOGII PAN

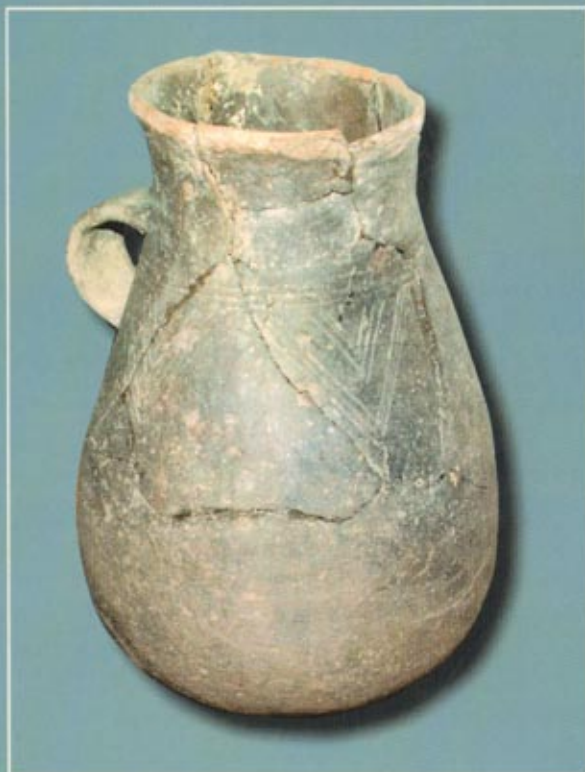
zeszyt 3

Badania na
autostradzie A4
część II

Opracowanie zbiorowe
pod redakcją
Bogusława Gedigi

Archeologiczne badania zlecone przez
Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad

Kolejny tom Archeologicznych Zeszytów Autostradowych przynosi źródłowe opracowania wyników badań ratowniczych prowadzonych przez Zespół Badań Ratowniczych Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, Oddział we Wrocławiu, na śląskim odcinku budowy autostrady A-4. To bezprecedensowe przedsięwzięcie w historii badań archeologicznych prowadzonych w Polsce, nie mające wielu odpowiedników w skali dziejów badań archeologicznych w Europie, pozwoliło na pozyskanie licznych nowych źródeł do poznania zarówno pradziejów, jak też średniowiecza, a nawet czasów nowożytnych. Są to materiały ze środkowej epoki kamienia, wczesnych okresów epoki brązu, wczesnych okresów epoki żelaza, czasów średniowiecza i późniejsze. Stanowią one podstawę przyszłych ujęć syntetycznych przedstawiających dzieje naszych ziem.

archeologiczne zeszyty autostradowe

INSTYTUTU ARCHEOLOGII I ETNOLOGII PAN

ISBN 83-89499-13-4

9 788389 499134

INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY
POLISH ACADEMY OF SCIENCES

archaeological motorways fascicles

OF THE INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY

Fascicle No. 3

**Investigations on the A4 Motorway
Part II**

Editor
Bogusław Gediga

Wrocław 2004

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

archeologiczne zeszyty autostradowe

INSTYTUTU ARCHEOLOGII I ETNOLOGII PAN

zeszyt 3

**Badania na autostradzie A4
część II**

Opracowanie zbiorowe
pod redakcją
Bogusława Gedigi

Wrocław 2004

komitet redakcyjny
GRZEGORZ DOMAŃSKI, BOGUSŁAW GEDIGA, MICHAŁ KOBUSIEWICZ,
JANUSZ KRUK, TADEUSZ POKLEWSKI, ROMUALD SCHILD

redaktor serii wrocławskiej
BOGUSŁAW GEDIGA

tłumaczenie na język niemiecki
JANUSZ MURCZKIEWICZ

projekt okładki i stron tytułowych
JERZY GRZEGORKIEWICZ

typografia serii
JUSTYNA WOJTYŁA-JANIAK

skład komputerowy i korekta
NATALIA KARNECKA, JAROSŁAW MICHALAK

© copyright by Zespół Badań Ratowniczych Instytutu Archeologii i Etnologii PAN
Oddział we Wrocławiu, ul. Więzienna 6, 50-118 Wrocław
Wrocław 2004

tom recenzowany przez Komisję Wydawniczą
przy Dyrektorze Instytutu Archeologii i Etnologii PAN

ISBN 83-89499-13-4
ISSN 1644-776X

na pierwszej stronie okładki – widok ogólny na stanowisko Zakrzów 6, gm. Gogolin, od strony wschodniej w trakcie prowadzonych prac wykopaliskowych (fot. M. Masojć), na czwartej stronie okładki – zapinka kuszowata typu certoskiego znaleziona w obiekcie 107 (pas N) na stanowisku Nowy Śleszów 4, gm. Żórawina (fot. T. Dolata-Daszkiwicz) oraz dzban ornamentowany z grobu (ob. 1313) kultury unietyckiej, faza II na stanowisku Milejowice 19, gm. Żórawina (fot. T. Drozd-Beżaniszwili)

wydawca
ZESPÓŁ BADAŃ RATOWNICZYCH INSTYTUTU ARCHEOLOGII I ETNOLOGII PAN ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU
ul. Więzienna 6, 50-118 Wrocław

druk i oprawa
„ELMA”
ul. Norwida 29, 50-375 Wrocław

nakład
350 EGZEMPLARZY

SPIS TREŚCI

<i>Bogusław Gediga</i> , Przedmowa.....	7
<i>Jarosław Bronowicki</i> , <i>Mirosław Masojć</i> , Analiza mezolitycznych materiałów krzemianych ze stanowiska Zakrzów 6 (wykop północny), pow. Krapkowice, woj. opolskie.....	9
Analyse mesolithischer Feuersteinmaterialen vom Fundplatz Zakrzów 6 (nördliche Grabungsfläche), Kr. Krapkowice, Woiw. Opole.....	28
<i>Jarosław Kopiasz</i> , Cmentarzysko kultury unietyckiej na stanowisku Milejowice 19, powiat Wrocław, woj. dolnośląskie.....	31
Ein Gräberfeld der Aunjetitzer Kultur auf dem Fundplatz Milejowice 19, Kr. Breslau, niederschlesische Woiwodschaft.....	59
<i>Paweł Dąbrowski</i> , <i>Stanisław Gronkiewicz</i> , Ocena antropologiczna szczątków kostnych ze stanowiska Milejowice 19, powiat Wrocław, woj. dolnośląskie.....	61
Anthropologische Auswertung der Knochenreste vom Fundplatz Milejowice 19, Kr. Breslau, niederschlesische Woiwodschaft.....	65
<i>Tomasz Gralak</i> , Osada ludności kultury łużyckiej z okresu halsztackiego oraz osada średniowieczna z XIII w. ze stan. 4 w Nowym Śleszowie, gm. Żórawina, pow. Wrocław.....	67
Eine hallstattzeitliche Siedlung der Lausitzer Kultur und eine mittelalterliche Siedlung aus dem 13. Jahrhundert vom Fundplatz 4 in Nowy Śleszów, Gem. Żórawina, Kr. Breslau.....	168
<i>Lidia Kamyszek</i> , Osada z późnego okresu rzymskiego z Jaryszowa, stan. 10, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie.....	175
Eine Siedlung aus der späten römischen Kaiserzeit in Jaryszów, Fdpl. 10, Kr. Strzelce Opolskie, Woiw. Opole.....	239
<i>Jerzy Maik</i> , Wyniki analizy odcisku tkaniny na fragmencie naczynia glinianego z Jaryszowa, stan. 10, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie.....	245
Ergebnisse einer Analyse vom Gewebeabdruck am Fragment eines Tongefäßes aus Jaryszów, Fdpl. 10, Kr. Strzelce Opolskie, Woiw. Opole.....	246
<i>Stanisław Madej</i> , <i>Agnieszka Wójcik</i> , Analiza petrograficzna zabytków kamiennych z badań ratowniczych na autostradzie A-4 w Jaryszowie na stanowisku nr 10.....	247
Eine petrographische Analyse der Steinfunde von den Notgrabungen an der aufzubauenden Autobahn A-4 in Jaryszów, Fundplatz 10.....	249

SŁOWO WSTĘPNE

Przekazujemy Czytelnikom kolejny tom źródłowego opracowania wyników badań ratowniczych, prowadzonych od 1997 roku do dziś na trasie budowy autostrady A-4. Tom zawiera opracowania wyników badań wykopaliskowych na stanowiskach obejmujących czas od mezolitu po średniowiecze, zarówno z dolnośląskiego, jak też i opolskiego odcinka budowy. Opracowania stanowią dalsze potwierdzenie znaczenia tych badań. Wystarczy przywołać kolejne wzbogacenie naszych możliwości poznania dziejów i kultury społeczeństw wczesnej epoki brązu dzięki publikacji kolejnego cmentarzyska ludności unietyckiej. W okresie powojennym tylko bardzo niewiele obiektów tej kultury było na Śląsku badanych i doczekało się publikacji. Podobnie wskazać można na opracowanie wyników badań osady z okresu halsztackiego – w zestawieniu z ilością badanych cmentarzysk z tego okresu, nasza znajomość osad była wyjątkowo skąpa.

Ratownicze badania prowadzone w ostatnich latach (2002-2003) nadal przynoszą znaczące dla poznania pradziejów, i to nie jedynie Śląska, wyniki. Myślę, że jest to zasługa nie tylko samych archeologów, ale również dotychczas funkcjonujących czynników, odpowiedzialnych za wybór zespołów badawczych do prowadzenia tych badań. Czas ostatni przynosi jednak pewne rodzaje niepokój w tym zakresie sygnały. Pamiętać trzeba i uzmysławiać gremiom mającym wpływ na wybór zespołów badawczych na zasadzie przetargów, regulowanych podobnymi zasadami jak w przypadku przetargów na prace budowlane, iż chodzi o innego typu działania, związane z badaniami naukowymi, dla których stosować należy inne kryteria. Dokonywanie wyboru ofert najtańszych, które najczęściej okazują się w perspektywie nauki, ale też i dobra społecznego faktycznym marnowaniem pieniędzy, nie jest i nie może być drogą właściwą. Przyświecać winna nam przestroga, iż je-

steśmy za biedni, aby tanio kupować. W wyłanianiu konkretnych zespołów badawczych decydujący głos powinien należeć do kompetentnego grona badaczy, cieszących się odpowiednio wysokim autorytetem w kręgach nauki.

Zwracając uwagę na takie niebezpieczeństwa, przy okazji oddawania do obiegu naukowego kolejnego tomu źródłowych opracowań wyników ratowniczych badań, prowadzonych przy okazji budowy autostrady A-4, chciałbym uzmysłowić wagę odpowiedzialności za podejmowane w tym zakresie decyzje. Winno się to stać troską przede wszystkim opiniotwórczych gremiów archeologów.

Jednocześnie przy okazji niniejszego tomu opracowań wypada mi podkreślić, że spotykamy się ze strony wielu przedstawicieli Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z należyтым zrozumieniem, mądrością wprawiającą nas czasem nawet w zdziwienie, wskazującą na to, jak bardzo oddani są sprawie przecież nie najbliższej im, gdyż inne zadania w dostatecznej mierze pochłaniają ich wysiłki. Wyrazy wdzięczności za taką postawę miałem możliwość już wyrazić wielu z tego grona w poprzednim tomie. Dziś pragnę dodać jeszcze kilka nazwisk osób z tej grupy, których zrozumieniu i życzliwości wiele zawdzięczamy i ta ich postawa zasługuje na pełne uznanie, gdyż przyczynia się do pozytywnego kształtowania polskiej kultury. Uzupełniając niejako tę listę z poprzedniego tomu, pragnę wyrazić podziękowania na tej drodze przekazać Panu Dyrektorowi Wrocławskiego Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, mgr. Lubomirowi Glinieckiemu, oraz mgr. inż. Bogdanowi Pelcowi, mgr. inż. Adamowi Leńczykowi z tegoż Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Panom mgr. inż. Jerzemu Sińczukowi, mgr. inż. Andrzejowi Szeniżewskiemu i mgr. inż. Edwardowi Lizakowi z firmy „Strabag”.

Bogusław Gediga